

at figgingarstovnarnr hava stóra ávirkan á, hvussu tað gongur í fiskivinnuni.

Áður var tað soleiðis, at hevði tú til dømis virksemi í Klaksvík, so kundi tú fara inn á deildina í býnum og hitta bankaráðgevaran, sum kendi til lokala vinnulívið.

Hetta er nógv broytt. Nú eru tað vanliga figgjarfólk úr høvuðs-deildini í Havn, sum skulu siga ja ella nei til figging.

– Uttan iva er talan um væl skúlað fólk, men grundleggjandi vantar teimum vitan um vinnuna og hvussu hon gongur upp og niður. Hetta er neyðug vitan, skal ein figgjarstovnur vera við til at halda vinnuni gangandi uppá langt sikt, sigur Eyðstein Poulsen.

Vinnan fyri øll

Eyðstein Poulsen hevur hoyrt at talan er um, at øll skulu sleppa frammat vinnuni.

– Hetta ljóðar sum ein fagur tanki, men hetta fer ongantið at rigga, heldur hann.

Hann sigur, at fyri at luttaka í fiskivinnuni krevst so nógv vitan og so stórir kapitalur, at hetta ongantið verður ein vinna fyri øll.

– Hetta er ein high risc vinna, sum krevur nógva vitan og vilja at seta nógv upp á spæl fyri at fáa hana at rigga. Tí krevur tað vitan frá aktørnum í vinnuni, men so sanniliga eisini frá figgingarstovnum, sigur hann.

– So um eg skal siga, hvat krevst til, so er tað at allir partar í vinnuni fáa meira vitan um vinnuna fyri at hon skal virka og samstundis geva eitt gott avkast til føroyska samfelagið, sigur reiðarin í Klaksvík.

ARNIG@SOSIALURIN.FO

Miðskeiðis í níti-árunum stóð nógv á. Danir kravdu at vit gjørdu eina nýggja fiskivinnuskipan, sum bygdi á eina kvotaskipan

Upprunaliga var talan um eina neyðloysn

Kravið kom frá dønum um at gera eina nýggja lóg um vinuligan fiskiskap, sum bygdi á eina kvotaskipan

ÁRNI GREGERSEN

Støðan var ómetaliga ring í Føroyum fyrst í níti-árunum.

Samfelagið var hart rakt búskaparlaga og peningastovnar fóru av knóranum. Bæði hjá privatfólki og vinnuni stóð ómetaliga nógv á og hópur av fólki mátti fara frá húsi og heimi.

Vinnan lá í skeljasori. Fiskiskip fóru av landinum, umframt at landið mátti gjalda veðhaldini fyri hesi skip. Vanligt var tá, at keypti tú skip og tókst lán, so veðhildu almennu Føroyar fyri lánunum.

Støðan var so hættislig, at danska stjórnin legði uppí. Kravt var, at vit gjørdu eina nýggja fiskivinnulóg, sum bygdi á eina kvotaskipan.

Tað bleiv eisini gjørt, men tað vísti seg skjótt, at hetta ikki var loysnin. Skipini fiskaðu og fingur tey annan fisk, enn tey høvdu kvotu til, so var tað blakað út aftur.

Bæði vinnan, føroysku eftirlitsmyndugleikarnir og politiska skipanin sóu skjótt, at hetta var

ein skipan, sum ikki kundi brúkast.

Tí var farið undir at arbeiða við eini fiskidagaskipan, sum skuldi tálma ovfiskingini.

Tá ið politisk semja skuldi gerast um skipanina, vísti tað seg, at fiskidagatalið bleiv munandi hægri enn vinnunevndin hjá Løgtinginum ætlaði.

Men fyri at fáa skipanina samtykta, var hetta gjørt, og so var ætlanin at lækka fiskidagatalið í ár 2 eftir at skipanina var farin at virka.

Landssýrismaðurin við fiskivinnumálum hevði tá ætlan um at minka samlaða fiskidagatalið við 20 prosentum, men aftur her kom politikkur uppí. Ein av flokkunum, sum tá var partur av samgonguni, vildi ikki taka undir við so stórum niðurskurði, so tað endaði við, at niðurskurðurin bert var sjei prosent.

Stríðsmál síðani

Tað er helst so, at var fiskidagaskipanin regulerað rætt alla tíðina, so hevði hetta verið ein skipan, sum kundi brúkst til at stýra veiðuni á landgrunninum.

Men soleiðis bleiv tað ikki.

Hvørt einasta ár, tá ið talið av fiskidøgum skuldi ásetast, var politiskt rok.

Løgtingið hevði heimildina at áseta talið av fiskidøgum eftir tilmæli frá landsstýrismanninum við fiskivinnumálum. Skjótt gjørdist tað meira ein regul heldur enn eitt undantak, at Løgtingið valdi at seta fiskidagatalið hægri enn tað, sum landsstýrismaðurin mælti til.

Mong árin hevur nógv staðið á fleiri samgongum upp til 1. september, tá ið fiskidagatalið varð ásett.

So tað, at tað var ein politiskur spurningur um, hvussu nógvar dagar flotin kundi fiska, var ikki nøkur skilagóð loysn

Makrelurin

Hóast hendan trupulleika, so eru tað nógv sum halda, at lógin um vinuligan fiskiskap hevur virkað hampuliga væl.

Semja er um, at mistøk eru gjørd og millum teirra, sum vit hava tosað við, er eitt av teimum

allarstørstu gjørt, tá ið vit fingur risaastóru eyka kvoturnar av makreli.

Tá valdu mynduleikarnir og politikararnir at lata hesi virðir fara til uppsjóvarflotan næstan burturav.

Fleiri halda og teirra millum ein fyrrverandi landsstýrismaður við fiskivinnumálum, at hetta var størsti brølarin, vit gjørdi í undanfarnu árum við hesi lógini um vinuligan fiskiskap.

– Virðini sum komu inn og sum vit politiskt fingur til landið vóru so ógvuslig, at tey sjálvandi áttu at fallið øðrum enn uppsjóvarflotanum til góðar, sigur fyrrverandi landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum

Fyrrverandi landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum heldur, at tá ið nú ein nýggj fiskivinnuskipan skal gerast, so hevði væl borið til, at bygt á gomlu skipanina, men so gjørt neyðugar broytingar, so lógin hóskaði til tey viðurskifti, vit hava í vinnuni í dag.

Agot er ganga- og fyrstílnuskip og er í lötuni á Flemish Cap